Ч. 206. Субота 13 (26) вересня 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адмініcтрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З Ради державної. — Засїдане угорскої палати послів і ситуация на Угорщинї. — Вибори в Сербії.)

Вчерашне ранїшне засїдане австрийскої палати послів розпочало ся о чверть на дванайцяту а по відчитаню внесень та інтерпеляций пос. Плячек мотивував знову своє внесене в справі розпорядженя мінїстерства війни о задержаню вояків. Відтак пос. Пальфі поставив внесене, щоби засїдане перервати на 5 годин а то длятого, щоби посли мали час порозуміти ся в справі закона войскового. Пос. Штайн тому спритивив ся, але остаточно ухвалено внесене Пальфі'го і о 12 год. перервано засїдане. Вечером чверть на 6 год. зійшли ся посли знову і пос. Кльофач мотивував своє пильне внесене. Бесїдник зачав насамперед по чески а відтак говорив дальше по нїмецки і домагав ся такого розміщеня армії, щоби ческі полки стояли в Чехії, жадав, щоби офіцири уміли говорити бодай одним славяньским язиком, щоби у внутрішній службі в ческих полках заведено язик ческий, щоби на контрольних зборах говорено по чески, щоби уживано ческих гербів і прапорів і т д. а відтак закінчив свою бесїду словами: Нехай ческі посли роблять, що хотять, а я мушу сконстатувати, що нарід ческий єсть дуже опозицийно настроєний. — На внесене пос. Катрайна закрито засїдане задля спізненої пори а слїдуюче назначено на нинї.

Вчерашне засїдане угорскої палати послів було дуже бурливе. Засїдане розпочало ся о 10 годині рано. Коли в палатї явив ся президент мінїстрів ґр. Кін, опозиция повитала єго скриком: Най жиє конституция! Відтак говорив пос. Оляй о тім, що ґр. Кін-Гедерварі не єсть ненарушний, бо він єсть одним з виноватих в звістній справі ґр. Сапарі'го, а партия независимости викрикувала: Скандал, ганьба! Викинути єго! Відтак промавляв Кошут і доказував, що посли повинні боронити конституцийних прав народу, скоро їх хтось нарушує в користь корони. Треба тому зарадити, а скоро не можна, то запротестувати. Король має злих дорадників. Король нарушив права, котрі запоручив присягою на конституцию. (Чути оклик: кривоприсяга). Серед тих криків Кошут відчитує свою адресу, а відтак кінчить словами: Коли маємо осягнути добро держави за цїну понеханя прав нашого язика, то кличемо: „Нїколи! нїколи! нїколи!“

Предсїдатель Апонїй перериває засїдане. По перерві настають ще більші крики. Президент мінїстрів, ґр. Кін хоче говорити а до него кричать: Продайник! Кілько вам треба гроший? То верещить пос. Лендель а Ріґо, Барабаш і другі помагають єму; крик тревaє яких 10 мін. Предсїдатель перериває знову засїдане на 5 мінут. По перерві знов такі самі крики, а найбільше верещить знову Лендель. Ґр. Кін хоче говорити і подати до відомости цїсарске відручне письмо, але єму не дають говорити. Наконець зачинає він читати письмо цїсарске, а пос. Барабаш кричить: Не вірю! словам короля не віримо! На то робить ся в палатї страшенний крик. Правиця, страшно обурена, кричить: Проч з ним! Ганьба щось такого говорити! Зрадник вітчини! — Так кричать посли: Андраші, Перчель і иньші члени партиї лїберальної і католицкої партиї народної. Андраші кричить: Барабаш бреше! Він нас вже раз обрехав! — Предсїдатель взиває Барабаша до порядку, а той хоче оправдувати ся. Правиця кричить: Тут нема оправданя! Короля треба шанувати! Най жиє король! Правиця і члени католицкої партиї народної встають з місць і кричать: Най жиє король! Най жиє вітчина! Серед таких сцен закінчило ся засїдане о 4 год. тим, що значною більшостию голосів ухвалено внесене президента мінїстрів ґр. Кіна, щоби палата відрочила ся аж до часу, коли уконституує ся нове правительство.

Цїсарский дневний приказ до армії і відручне письмо цїсарске до угорского президента мінїстрів мали ті добрі наслїдки, що ситуация на Угорщинї зачинає зміняти ся, бо дотеперішна партия правительственна не лиш не розлетїла ся, але сконсолїдувала ся знову, а загонисті Мадяри мабуть вже пізнали, що на сьвітї не сама Угорщина і не всї люди Мадяри.

Вибори в Сербії, коли би можна судити із самого числа виборців, показали, який єсть настрій в народї і хто має власть в краю. Вибори випали з такою однодушностию, як рідко. Вибрано загалом 135 радикалів а лиш 15 лїбералів та одного социялїста. Радикали дїлять ся на 80 умірнїйших і 65 независимихісповідників радикальної проґрами. Мимо сеї

---

3)

Зі сьвіта осуджених.

I.

Малий орел з Ферґани.

(З російского — Л. Мельшіна).

(Дальше).

Згодом дозрів в менї плян, аби Марасґалія увільнити від примусових робіт і подати єму можність повернути до вітчини. В тій цїли хотів я в імени Уссана вислати до Єго Величества царя просьбу з представленем цїлої єго сумної історії і обставин, котрі єго довели до нещастя, без всякого окрашуваня і оправдуваня. Видавалось менї ясним як сонце, що скоро лише просьба дійде до Петербурга і там єї перечитають, то помилуване Марасґалія буде певне. В тім пересьвідченю постановив я знов раз відкликнути ся до людяних чувств доброго директора вязницї і попросив єго о позволене написати для Марасґалія просьбу. Сим разом директор дуже здивував ся моєю просьбою і передусім сумнївав ся, чи на таку просьбу взагалї звернуть увагу.

— Таких просьб вносять тисячами — сказав він — а з тисячки хиба одну увзглядняють.

Я відповів, що в такім случаю наша просьба буде іменно тою одною, бо я уважаю єї цїлком оправданою і законною. Директор здвигнув плечима.

— Впрочім що би то помогло — пересьвідчував мене дальше — він чи сяк чи так умре.

Я відповів на те, що всї люди смертельні, а мимо того кождий з нас надїє ся на лїпшу будучність.

— Га, про мене — рішивсь він вкінци— уложіть просьбу, я велю єї відтак мому писареви відписати.

Повернувши до вязницї, уложив я сейчас просьбу. Я писав щиро, з серцем... Коли єї директор перечитав, відозвав ся з признанем:

— Ви пишете незвичайно сильно, незвичайно. . — І він повторив обіцянку, що велить переписати просьбу на чисто і передасть єї висше з прихильною допиською від себе.

Тепер ми оба, я і Марасґалї, плекали ще більше рожеві надії як тодї, коли писали до вуйка Пірмата. Ми вичислили, що як раз по році, на слїдуючу осїнь, повинна прийти відповідь з Петербурга. Що відповідь буде прихильна, о тім не сумнївавсь я нї на хвилю і старав ся також пересьвідчити о тім мого приятеля. Однако раз ми мало що майже поважно не поріжнили ся.

Коли я знов одного разу — може вже сотий раз — велїв собі оповісти історию убитя Кірґіза, звернув я перший раз увагу на обставину, що Уссан подавав при тім шаблю вітцеви, і менї здавало ся, немов би він ту важну подробицю затаїв був перше передо мною.

— Чому ти то затаїв перше передомною? — спитав я гнївно — я о тім нїчого не згадував в просьбі, а тепер цар буде гадати, що ти говориш неправду, бо справа инакше представлена.

Марасґалї був тяжко обиджений.

— Я говорив, Николайчик, говорив — шептав він, оправдуючи ся і глядів на мене благаючо — ти забув...

— Нї, ти замовчав, Уссане і сам собі тим пошкодив.

Але тепер вступив ся за Уссаном один арештант, що вже кілька разів чув єго оповіданє; він потвердив, що Уссан все згадував о шабли і що я несправедливо єго посуджую.

Марасґалї поглянув на мене з докором.

— Видиш, видиш — скрикнув урадований — Марасґалї не бреше, Марасґалї говорив тобі о тім. Нїчого не затаїв!

Засоромлений просив я єго о прощене. Він простив і вскорі та моя несправедливість забула ся. Тепер найшла на него журба, чи просьба добре написана. Коштувало мене досить труду, аби успокоїти єго. Я й собі розважував, що мимовільна неточність, яка була більше замовчанєм подробицї, як сьвідомою ложию, в нїякий спосіб не може вплинути на оконечне рішене справи.

Незабутні вечери повні віри і щастя! Ми оба живо представляли собі, як всьо зложить ся. Марасґалї одержить вість о своїм помилуваню і поїде домів до свого теплого, сонїшного Марґеляну... Застане там свою матір і всїх свояків в найлїпшім здоровлю. Устроїть ся на своїм новім місци. Буде вести велике господарство і власноручно буде до мене

ріжниці держать они кріпко з теперішним правительством і длятого можна сказати, що нарід сими виборами затвердив теперішних верховодів на їх становищах. Але не треба забувати, що вибори переводило як-раз радикальне правительство, а знатоки сербских відносин кажуть, що внаслідок сих виборів демаґоґія прийшла до власти, та що більшість в теперішній скупштині замість улекшити королеви его становище, зробить ще тим труднійше.

Новинки.

Львів дня 25-го вересня 1903.

— **Іменованя.** Є. В. Цїсар іменував приватного доцента д-ра Александра Залєвского і професора рільничої школи в Дублянах Марияна Рацїборского надзвичайними професорами ботаніки на львівскім університеті.

— **Відкритє вистави пчільничо-огородничої** у Львові відбуде ся завтра, в суботу, дня 26 с. м. о годинї 11 перед полуднем в палатї штуки на повиставовій площи. Вистава обійме: пчільництво (улиї, плоди сирі і перероблені і т. д.) і огородництво (овочі, їх перероби, ярини, насїня, окази шкілок, знаряди і ин.) Кождого дня по полудни буде грати музика войскова 30 п. п. Вечером буде можна оглядати виставу при електричнім осьвітленю. Вступ на виставу виносить 40 сот. від особи, а в дни відкритя до години 1-ої по полудни 1 К. Дїти платять половину.

— **Артистична вистава в честь памяти Івана Котляревского.** З нагоди торжества відслоненя памятника Котляревского, устроєно в Полтаві рівночасно для тим більшого звеличаня відродителя україньскої лїтератури, виставу образів в честь его памяти. Сеся вистава знайшла таку велику симпатию у публики, що продовжено єї на два тижднї. На виставі звертають на себе увагу рисунки і студиї П. Д. Мартиновича, старинні типи україньского житя і україньскі пейзажі С. І. Васильковского; — дуже займаві студиї з ріжних місць України і Волинї А. Г. Сластьони; — студиї дебютантів, артистів-любителїв з ріжних сторін полтавскої ґубернії.

— **Вибори до повітової ради в Городенцї** розписані: в куриї сїльскій на 5-го падолиста, з куриї міст на 9-го, а в куриї більшої посїлости на 10 падолиста н. ст. с. р.

— **Столїтні роковини отвореня театру в Київі** обходити буде сего року київска постійна драматична трупа торжественним представленєм. На сегорічнім представленю ювилейнім відограє згадана драматична трупа вигребану з архівів україньску штуку, грану в Київі перед стома лїтами.

— **З товариства „Руской Захоронки".** Дїлимо ся милою вісткою з нашими членами і добродїями, що з днем 1 жовтня отвираємо другу захоронку на Жовківскім. Дїтвори вписало ся досить вже велике число, а фонди наші, хотяй малі, то сподїваємо ся, що загал прийде нам в поміч, чим хто може. Тому з повною вірою просимо як місцеву так і замісцеву публику надсилати датки грошеві як і в натуралїях. Не сумнїваємо ся, що межи тими датками знайде ся який старий стіл, пару крісел, трохи посуди кухонної на урядженє нової захоронки. Всї датки приймає касиєрка товариства. Кл. Панькевичева, ул. Чарнецкого ч. 24. — *Від Видїлу.*

— **Кружок забавовий друкарів** уряджує на дохід будови власного дому в недїлю 27 с. м. в салї тов. „Gwiazda" аматорске представленє а заразом концерт хору друкарів. Початок точно о годинї 7-ій вечером.

— **Огнї.** В Ягольници містї вибух дня 15 с. м. о год. 1 пополудни огонь в малій шопі жидівскій. Причина огню неосторожність. Веде ся слїдство. Згоріло 5 хат. Насамперед згоріли 3 хати стоячі одна коло другої, а що панував сильний вітер, то заніс горіючу кичку майже на кільометер і там згоріло знов 2 хати. Шкода виносить 4000 кор., асекурована частию в „Днїстрі", частию в „Славії", а один бідак не був асекурований. — Дня 14 с. м. пополудни вибух огонь в Ляцку коло Доброминя і знищив церков та 25 селяньских загород разом з припасами збіжа. Загальна шкода виносить до 160.000 корон, з котрих лише 29.270 кор. було обезпечених. Причиною огню була неосторожність 6-лїтного хлопця Михайла Марцинишина, що бавив ся сїрниками. — В громадї Щевиця, равского повіта, вибух сими днями пожар в стодолї тамошного селянина Василя Шльоми. Жертвою пожару крім стодоли Шльоми стали будинки Ів. Куницкого і Хаіма Дїнтера разом з припасами збіжа і паші та коршма властителя Кривич Меч. Левандовского. Загальна шкода виносить до 7450 кор. Причиною огню була імовірно неосторожність.

— **Сестра Папи** Антонїя Сарто тяжко занедужала в місцевости Сальцано під Венециєю. Єї житю грозить поважна небезпечніст.

— **Скритоубийство для рабунку.** З Будапешту доносять: Оногди довершено тут страшного убийства на листоносї Стефанї Бодї. Именно коли листонос входив по сходах дому при улици Josefsbrücke ч. 14, напав его один молодий чоловік з заду і убив сокирою. Убийник зрабував листоносови торбу, в котрій було 1000 корон і утїк. Злочинця доси не удало ся зловити.

— **Пригода на зелїзници.** На зелїзничім шляху між Кристинополем а Сокалем переїхав оногди в ночи особовий поїзд 4 конї, власність п. Ровецкого.

— **Нагла смерть.** З Коломиї пишуть: Дня 22 с. м. помер нагле в бюрі ад'юнкт податковий Билиця. Билиця прийшов цїлком здоровий до бюра о годинї 3 пополудни. Около години 5-ої візвав его до себе радник скарбовий Мяновский. Отже вийшов з бюра і побіг по сходах на II поверх. Ледве увійшов задиханий до бюра радника Мяновского, дїстав вибуху крови і на місци сконав. Покійний мав 28 лїт.

— **Бальоном через океан.** Три францускі учені, ґеоґраф Реклї, доцент Сорбони Берне і воздухоплавець Капаса мають на весну 1904 р. пустити ся бальоном в подорож через Атлянтийский океан. Лодь, в якій будуть сидїти ті

писати обширні листи. Наші мрії їдуть так далеко, що й я бачу себе вільним. Їду тепер до Марасґалїя, аби его відвідати в его вітчинї. Він гостить мене солодкими сливками, рижем і товстою бараниною, а Марґелян подобає ся менї так дуже, що я рішаюсь на все там остати. Вкінци женить мене Марасґалї з одною Узбечкою і танцює на моїм весїлю. Невинні золоті сни, де ви подїли ся?

Між тим і директор вязниці хотїв з своєї сторони показати Марасґалїому свою прихильність і заявив єму на новий рік, що випускає его з вязниці і придїлює до вільних поселенців, хоч Марасґалї після закона мав ще один рік лишити ся у вязници. То увільненє прийшло так несподївано, що Марасґалї спершу був мов ошоломлений; однако він, здавало ся, тїшив ся. І я тїшив ся. Все таки — гадав я — там свобіднїйше; може він таки поздоровіє.

Але на гадку, що буде мусїв розлучити ся зі мною, Марасґалї нараз засумував ся та впевняв мене, що его цїлком не тїшить придїленє до вільних поселенців і що він волить полишити ся у вязници.

— Нї, Уссан — потїшав я его — все таки свобода лїпша. Не забувай лише о тім, що я тобі говорив: не грай, не пий горівки і не утїкай. Як утїкнеш, то всьо пропало, тодї не побачиш вже в житю нїколи нї свого дому нї матери, бо чи сяк чи так, все тебе зловлять. Жди відповіди на просьбу.

— Добре, добре, Николайчик. Дякую. Будь здоров.

І ми розлучили ся.

На жаль уложило ся житє Марасґалїя на свободї дуже нещасливо. Не було там руки, котра би так як моя хоронила его перед всїм злим. Головна річ, що відносини між ним а его российскими товаришами між поселенцями були дуже злі. Богато з них вже у вязници в послїдних часах з завистию глядїло на то, що він завдяки моїй приязни лїпше стояв під взглядом грошевим і жив „як який пан". Богато з них гнївило ще й те, що я уложив для него просьбу о помилуванє, а многим Росиянам відмовив.

— Татарске гадюче насїнє! Чи він лїпший як ми? — воркотїли арештанти. — Кождий хотїв би бути вільний.

Ворожий настрій арештантів ще збільшив ся поза мурами вязниці внаслїдок найпідлїйших вістий і обмов. Вкінци розпущено чутку, що Марасґалїя підпирає сам директор і то не без причини, бо Марасґалїй мусїв певне приподобатись єму своїм гладким язиком.

Розпочали ся всїлякі знущаня і злобні підступи. Я можу собі живо уявити, як чиста і горда душа Марасґалїя мусїла терпіти від тих несправедливих підозрінь і злобного переслїдуваня; уявляю собі також і дикі вибухи его правдиво всхідного гніву, підчас котрих він і у вязници був страшний. Так пригадую собі на суперечку між ним і другим арештантом за якийсь нещастний мішок, що прийшов з праня. Тамтой говорив, що то его мішок, між тим як Марасґалї вказував на знак, який він викусив зубами, віддаючи мішок до праня, аби собі его затямити. Спершу суперечка ішла на слова, при чім оба противники держали спірний мішок в руках; але нагле Марасґалї почервонів як огонь, а відтак зараз поблїд як полотно. Его руки дрожали і судорожно затиснули ся. Вартало его малювати в тій хвили, коли він так стояв з гордо піднесеною головою і грізно потемнїлими очима. Тамтой пустив мішок з руки і з тихим проклоном уступив в кут казні. Тому можу собі подумати, як раз Марасґалї за одним арештантом з вільних поселенців, що обидив его найстрашнїйшим словом, яке може бути для арештанта, а значить тілько що шпігун, пустив ся з ножем в руці. Богато труду коштувало других, заки его втихомирили. Очивидно що серед таких обставин мусїв він від Росиян чим раз більше відтягати ся і тїснїйше вязати ся з своїми одновірцями і земляками, які також були між вільними поселенцями. Під деякими взглядами арештантам на вільнім поселеню далеко гірше як у вязници. Заробити не можна було нїчого, тому мусїли арештанти і тут вдоволяти ся арештантскою їдою, а до того не мали нї чаю нї цукру і мусїли часом тяжше працювати, як у вязници. Марасґалї мусїв обіймити нїчну варту при складах арештантскої одежи і средств поживи. Часто мусїв він цїлими ночами вартувати серед сильних січневих і лютових морозів, а до того за дня бути все на посилки для надзорців. Бідолаха цїлком занепав на здоровлю і почав знов сильно кашляти.

До того всього лучилось єму ще й нещастє. Кількох злобних і мстивих арештантів постановили зробити єму псоту і коли одного дня побачив котрийсь з них, що Марасґалї заспав на своїм становищи, украв з ваги кілька тягарів. Пробудившись, замітив Марасґалї сейчас крадїж і почав благати арештантів, аби єму віддали украдені річи; але ті драби не дали умолити ся а навіть донесли о стратї управителеви маґазину, котрий аж до директорового рішеня, що ще спав, велїв Марасґалїя замкнути в арештї.

Я був в копальни, коли его замкнено і при поворотї довідав ся, що директор велїв Марасґалїя задержати пять днїв в арештї. Кождого дня посилав я єму через одного арештанта тютюну і цукру, а той оповів менї, що з его здоровлєм дуже зле, що він заєдно лежить, не підводячи голови і лиш деколи тихо стогне. Четвертого дня удалось менї намовити фельчера, аби відвідав Марасґалїя і навіть той признав конечним просити директора о перенесенє недужого до шпиталю. При тім перенесеню бачив я Марасґалїя — я не пізнав его.

Мій бідний орел з Ферґани, що з ним зробило ся?

Видав ся менї такий марний, так постарілий, так страшно нужденний і сумний! Усьміхнув ся до мене своїм блїдим і пожовклим лицем і кивнув головою. Ледве ногами порушав. Его волосє було побурене і мокре від поту. Навіть его одїж нужденно виглядала. Шапка була помята, кітля роздерта, чоботи дїраві.

В шпитали уміщено его в малій окремій комнатцї самого і я знов проводив цїлий мій вільний час коло него. Правду сказавши, тепер я вже бажав для него смерти.... Що инно-

відважні воздухоплавці, буде так уряджена, що в данім случаю можна буде нею плисти на мори.

— **Померли**: Др. Витовт Ляссота, секретар Намістництва, автор кількох наукових розвідок, дня 22 с. м. в Криниці, застріливши ся з револьверу. Причиною самоубийства була невилічима недуга; — Іван Стрільбицкий, парох в Підгородю коло Рогатина, дня 20 с. м. в 77-ім році житя а 55-ім сьвященьства.

Господарство, промисл і торговля

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Дня 12 вересня с. р. отворено в окрузї ц. к. Дирекциї зелїзниць в Триестї вузкоторову зелїзницю Сінь-Спалято зі стациями Сінь і Фраґніца-Сальона для загального руху і пристанками Діґмо, Дуґонополе і Кніса для руху особового, пакункового і для обмеженого руху товарів в ціловозових наборах. Материялів вибухових не вільно перевозити. Білети на пристанках видають стражники, а належитість за пакунки оплачує ся в стациї відбору.

— Дня 13 вересня с. р. отворено в окрузї ц. к. Дирекциї зелїзниць державних у Лїнцу зелїзницю льокальну Лямбах-Форхдорф Еґенберґ зі стациями Вімсбах, Форхдорф-Еґенберґ і пристанками Фоленгоф, ab. Блянкенберґ і Фельдгам-Кессельванґ. Стациї уряджено для загального руху, а пристанки тільки для руху особового і пакункового. Експедиция осіб з пристанків відбуває ся за оплатою в поїздах, а пакунків за оплатою в стациї відбору.

ТЕЛЄГРАМИ.

Відень 25 вересня. Цар приїде до Відня дня 30 с. м. На західнім двірци повитає его Цїсар в окруженю Архікнязїв і ґенералїциї, а відтак оба монархи поїдуть до Шенбруну. Вздовж цілої дороги буде войско творити шпалїр.

Відень 25 вересня. Бюро кореспонденцийне одержало урядову вість о кроках Австро-Угорщини і Росиї в Софиї і Константинополи. Обі держави заявили, що стоять при status quo і ворохобники не можуть мати нїякої надії, що котрась з тих держав виступить в їх інтересї. Держави не відступлять від своєї постанови й тогди, коли би межи Туреччиною а Болгариєю прийшло до війни.

Петербург 25 вересня. Цар приняв димісию київского ґен.-ґубернатора Драґомірова.

Константинополь 25 вересня. Потверджує ся вість, що під вражінєм енерґічних кроків зі сторони Австро-Угорщини і Росиї правительство болгарске предложило Туреччинї зроблене проби спільної акциї в справі успокоєня македоньскої ворохобнї.

Надіслане.

го могло єму житє дати, крім журби, недостатку і переслїдуваня? Мараcґалї сам був очевидячки цїлком обезсилений і з тої молодечої охоти до житя, того завзятя, яке видко було в часї першої его недуги, не було вже й слїду. Однако я старав ся відогнати від него понурі гадки і зловіщі привиди, та силував ся сам в себе і в недужого вмовити, що він і тепер не умре. Деколи таки удавалось менї збудити в нім надію, але найчастїйше він на всї мої вговорюваня лиш потрясав головою і гірко усьміхав ся. Цїлий час плював безнастанно кровію. Раз застав я его дуже збентеженого. Він дожидав мене і коли мене побачив, обернув ся до мене з пристрастними докорами:

— Чому я не утїк, Николайчик? Чому я тебе слухав? На що ти то всьо говорив?

І він голосно розплакав ся.... Вскорі по тім єму поліпшило ся. Коли відтак вкінци приїхав вязничний лїкар, котрого довго дожидано, віджила в нїм на ново надія; він підвів ся в своїм ліжку і благаючо глядїв на лїкаря. Але той, правдивий каторжний лїкар майже й не дивив ся на него, махнув рукою і відійшов.

Я не видержав і підійшов до него та промовив:

— Будьте ласкаві оглянути того недужого трохи уважнїйше. Може далось би для него що зробити.

Лїкар зморщив чоло.

— Брат? Свояк?

— Нї, але судьба того молодого чоловіка дуже сумна.

— А хочби й три рази сумнїйша була, то медицина не могла би тут нїчого помогти. Як би він міг виїхати до Італії, або на Мадеру, то може.... Але в примусових роботах....

— Алеж ви его цїлком не оглядали.

— Щож то має значити, менї робити ваги? Дозорець! Фельчер! Чого волочать ся туди непотрібні люди? Тут не театр, лиш шпиталь. Тут не коршма, слабі потребують спокою.

Я лиш здвигнув плечима і відійшов.

Між тим настала весна. Перші єї віщуни, берегульки, вже прилетїли. Сонце більше гріло. На дахах воркували голуби. Весело цьвірінькали воробці. На горах появила ся зелена трава. Мараcґалї виходив тепер часто на подвірє і грів ся до сонця. Туга за вітчиною, за матерою обудили ся в нім на ново.

— Николайчик — відозвав ся він раз до мене — я бачив нинї в ночи одну Сартку.... така хороша, хороша.

Він навіть цмокнув, аби тим красу баченої у снї Сартки лїпше зобразити, але нараз почервонів і сховав голову в жовтий шпитальний кафтан.

— Я вскорі випишу ся із шпиталю. Боже! Гляди, Николайчик, я цїлком здоровий, цїлком.... Лише тут трохи болить.... тут.... в тім місци. Що тут есть? Хто знає, що тут болить. Серце болить, печїнка! Хто знає!

Але его охота до житя знов заникала і на єї місце прийшла тупа, на всьо рівнодушна байдужність; тодї не міг я его навіть в теплі, сонїшні днї намовити, аби вийшов з душного шпиталю на сьвіжий воздух. Він бояв ся найлекшого подуву вітру і нїчого его не тїшило: нї птиці, нї сонїшне сьвітло, нї перші цьвіти, які я для него по горах збирав. Виглядав чим раз гірше. Его тїло стало як кістяк, лице було цїлком безкровне, лише на устах появляла ся часом червонава краска, а в великі очи сильно сьвітили. Він таяв як сьвічка.

Раз застав я его, як він перед зеркалом чесав своє волосє. Коли мене побачив, засьміяв ся крипко.

— Диви, Николайчик, диви: сивий волос.... а тут другий.... як у старого чоловіка!

— А кількож тобі лїт, Мараcґалї?

— Бог знає. В Марґелянї засуджений — шістнайцять лїт. В Варнім — два роки.... В дорозї рік.... В Альґачи сидїв ще рік.... Тут ще півтора року.

— Отже маєш двайцять два лїт.

— Так, двайцять два. Хто знає? Мати знає.

(Дальше буде).

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1903 після середно-европ часу.

посп. відходить	особ. відходить	Зі Львова
		День
	6·22	До Станиславова, Підвисокого, Потутор
	6·45	„ Лавочного, Мункача, Борислава
	6·30	„ Підволочиск, Одеси, Бродів, Гусятина
	6·43	„ Підволочиск з Підзамча
8·25		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·35	„ „ Відня, Хирова, Стружа
	9·05	„ Лавочного. Калуша, Борислава
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Самбора, Хирова
	9·40	„ Белзця, Сокаля, Любачева
	10·35	„ Черновець, Делятина, Потутор
	10·40	„ Тернополя, Потутор
	1·14	„ Янова від $^{17}/_{5}$ до $^{18}/_{9}$ в неділї і сьвята
1·50		„ Підволочиск з гол. двірця
2·04		„ „ з Підзамча, Гусятина
	2·10	„ Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
2·40		„ Іцкан, Гусятина, Керешмезе, Калуша
2·50		„ Кракова, Відня, Хабівки
	3·05	„ Стрия, Скольського лиш від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$
	3·15	„ Янова від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$
	3·25	„ Ряшева, Любачева
	3·30	„ Брухович від $^{15}/_{5}$ до $^{15}/_{9}$
	3·40	„ Самбора, Хирова
		Ніч
12·45	4·10	До Кракова, Відня, Берлина
2·51		„ Іцкан, Букарешту, Чорткова
	5·50	„ Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{18}/_{9}$
	6·05	„ Станиславова, Жидачева
	6·15	„ Кракова, Відня, Берна, Хирова а Орлова від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$
	6·30	„ Янова від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в будні дни
	6 40	„ Лавочного, Мункача, Хирова, Калуша
	7·10	„ Сокаля, Рави рускої
	8·14	„ Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
	9·20	„ Підволочиск з Підзамча, Бродів
	7·20	„ Перемишля від $^{1}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$, Хирова
	9·55	„ Янова від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
	10 42	„ Іцкан, Чорткова, Залїщик, Делятина
	10 55	„ Кракова, Відня, Івонича
	11·—	„ Підволочиск, Бродів з гол. двірця
	11·24	„ „ з Підв., Грималова, Залїщик

посп. приходить	особ. приходить	До Львова
		День
	6·10	З Кракова
	6·20	„ Черновець, Іцкан, Станиславова
	6·50	„ Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$
	7·35	„ Самбора, Хирова
	7·40	„ Янова на гол. дворець
	7·45	„ Лавочного, Борислава. Калуша
	7·35	„ Підволочиск на Підзамче
	7·55	„ „ „ гол. дворець
8·10		„ Станиславова від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$
	8·15	„ Сокаля, Рави рускої
	8·55	„ Кракова, Відня, Орлова
	10·55	„ Ярослава. Любачева
	11·15	„ Станиславова, Потутор
	1·25	„ Янова на гол. дворець
1·30		„ Кракова, Відня
1·40		„ Іцкан, Станиславова, Чорткова, Залїщик
2·15		„ Підволочиск на Підзамче, Гусятина
	4·35	„ Стрия, Самбора, Борислава
2·30		„ Підволочиск на гол. дворець, Гусятина
	5 06	„ „ „ Підзамче
	5·30	„ „ „ гол. дворець
	5 55	„ Сокаля, Белзця, Любачева
	5·50	„ Кракова
	5·40	„ Черновець, Жидачева
	3·14	„ Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
		Ніч
	8·04	З Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
	10·—	„ *) Самбора, Сянока
12·20		„ Черновець, Залїщик, Делятина
2·31		„ Кракова, Відня, Орлова
	3·09	„ Тернополя, Грималова на Підзамче
	3·30	„ Тернополя, Грималова на гол. дворець
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Козови
	10·07	„ Янова від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
	9·12	„ Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
	8·25	„ Брухович від $^{15}/_{5}$ до $^{15}/_{9}$ в будні дні
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева, Сянока
	9·25	„ Янова від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$
	9·50	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	9·20	„ Іцкан, Чорткова, Гусятина
	10·02	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець на Підз.
	10·40	„ Лавочного, Калуша. Борислава
	11·50	„ Любіня вел. $^{15}/_{5}$—$^{15}/_{9}$ в неділї і сьвята

ЗАМІТКА. Пора нічна від **6** г. вечером до **5** г **59** м. рано. Час середно-европейский від львівского о 36 мін. В містї видають білети їзди: Аґенция Ст Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 52) в годинах урядових (від 8—3 а в сьвята від 9—12).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).